

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj-juni, 2026
Institution	Skanderborg-Odder Center for Uddannelse, SCU
Uddannelse	HHX
Fag og niveau	Psykologi C
Lærer(e)	Signe Schmidt
Hold	2025ps2

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Barnets Verden
Titel 2	Skoleliv
Titel 3	Livets Udfordringer

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 1	Barnets Verden
Indhold	<p>Om forløbet:</p> <p>Vi har i dette forløb arbejdet med "Barnets verden", herunder almindelig omsorg og trivsel - men også omsorgssvigt, mønsterbrud og resiliens, med særligt fokus på børn af alkoholikere og dilemmaerne omkring anbringelser af børn versus tvangsbortadoptioner.</p> <p>Vi har været omkring følgende teorier, begreber og undersøgelser:</p> <p>John Bowlby: Tilknytningens udvikling og barnets reaktioner ved adskillelse fra forældrene.</p> <p>Mary Ainsworth: "Strange situation" og tilknytningstyper</p> <p>Medfødte forskelle.</p> <p>Daniel Sterns vigtigste begreber om omsorg og kontakt med barnet med fokus på kerneselvet.</p> <p>Daniel Sterns metode.</p> <p>Rene Spitz om Tilknytningsforstyrrelser: Hospitalisme og spædbarnsdepression.</p> <p>Omsorgssvigt: Typer og reaktioner</p> <p>Risiko og resiliens</p>

Omsorgssvigt og hjerneudvikling
Forskning om børn af alkoholikere og anbragte børn
Eleverne har desuden ganske kort stiftet bekendtskab med det systemiske og det epigenetiske perspektiv på børns udvikling.

Kernestof:

Larsen, Ole Schultz, Psykologiens veje i-bogen, 2020:

John Bowlby og Mary Ainsworth, <https://psykveje.systime.dk/?id=p5043> (7,1 ns)

Case: Cheiko: <https://psykveje.systime.dk/?id=p5025> (0,9 ns)

Daniel Stern, Kerneselv <https://psykveje.systime.dk/?id=p5048> (4,9 ns)

Medfødte forskelle, Temperament: <https://psykveje.systime.dk/?id=4903> (2,8 ns)

Tilknytningsforstyrrelser og omsorgssvigt, hele kapitel 8:

<https://psykveje.systime.dk/?id=p5098> (I alt 21,1 ns)

Riisager, Magnus: Psyk C, Grundbog til psykologi på C-niveau, Frydenlund 2022:

Epigenetikken og miljøets indflydelse på vores gener

<https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=172&loopRedirect=1> (1 ns)

Den dynamiske systemteori – en overordnet rammeteori

<https://psykc.ibog.frydenlund.dk/?id=167> (1 ns)

Supplerende stof:

Fokus på det praksis- og anvendelsesorienterede:

Artikler, ugeskrift og rapporter:

Jørgensen, Marie Louise Bruun: *Børn af alkoholikere får store sociale problemer*. Kristeligt dagblad, 2010 <https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/b%C3%B8rn-af-alkoholikere-%C3%A5r-store-sociale-problemer-0> (1,5 ns)

Fakta om børn af alkoholmisbrugere, www.tuba.dk, (1,4 ns)

Adopterede børn klarer sig bedre end anbragte børn, 9. april 2008 (1,1 ns)

<https://www.dr.dk/nyheder/indland/adopterede-boern-klarar-sig-bedre-end-anbragte-boern>,

Mencke, Mathias: *Før indstillede staten ét barn om året til tvangsadoption. Nu sker det hver uge*. Zetland, 5. februar 2024 (5 ns)

Rapport fra VIVE: *Anbragte børn har overraskende stort behov for støtte i skolen*, 23. januar 2018 (2 ns)

Kamp, Mikkel: Dion Sommer: *Denne misforståelse kan skade pædagogers indsats mod mistri-*

usel. Bupl, 24.8.2022 (3 ns)

Gensowski, Miriam: *Længere barselsorlov kan forbedre børns trivsel og udvikling*, https://nyheder.ku.dk/alle_nyheder/2023/09/kortere-barselsorlov-kan-forringe-boerns-trivsel-og-udvikling, 7. september 2023. (2 ns)

Holtze, Lea: *Forsker kigger dybt i anbragte børns hjerner*, Socialpædagogerne, 27.11.2017, <https://sl.dk/fag-og-viden/arkiv/2017/11/forsker-kigger-dybt-i-anbragte-boerns-hjerner/> (1 ns)

Vejledning til Underretningspligt, Afsnittet ”*Underretning ved mistanke om seksuelle eller fysiske overgreb*”:
<https://www2.borgeronline.dk/Intro/ShowLegalInfo?solutionId=6d1904fb-2084-4017-8079-8da32fd9efd3> (0,5 ns)

Regeringsudspillet ”*Børnene først*”:
https://www.sm.dk/media/19457/boernene_foerst_t.pdf (s. 4-9) (4 ns)

Materiale fra internetsider:

Om Bethesda: *Ophold, metoder og forældrekompetenceundersøgelser*. Kilde:
<https://doegncentret.dk/bethesda/> (1ns)

Mentalisering: <https://centerformentalisering.dk/hvad-er-mentalisering/>
(Sidst set 27.4.26) (0,5 ns)

YouTube:

Ekspirement: Harry Harlows aber
<https://www.youtube.com/watch?v=OrNBEhzig8I>

Ekspirement: Mary Ainswoths fremmedsituationstest [Strange Situation Experiment.mp4](#)

Ekspirement: The Still Face eksperiment [Tronick's Still Face Paradigm](#)

Ekspirement: The Still Face eksperiment med smartphones
<https://tv.nrk.no/serie/teknologien-som-forandrer-oss/sesong/1/episode/3/avspiller>

Tegneforedrag: [The Attachment Theory: How Childhood Affects Life](#)

TV og Podcast:

DR2: *Babyernes hemmelige verden*, 2016 (7 ns)

DR: Anders Agger ”*Afhøringen*”, 31. august 2025

	<p>https://www.dr.dk/drtv/episode/indefra-med-anders-agger- -boernehuset -afhoeringen_534645 (5 ns)</p> <p>TV2: <i>Hvem skal være min mor og far</i>, 2021 (5,8 ns)</p> <p>TV2: <i>"Er du mors lille dreng?"</i>, 1998, (41 min) (5,9 ns)</p> <p>Podcast nr. 21 (Om anbringelser), 2 jul 2020 · Hejlskov & Vejes pædagogikpod (5,5 ns)</p> <p>Andet materiale: Alkoholisme-test</p> <p>Kernestofområder:</p> <p>Udviklingspsykologi.</p> <ul style="list-style-type: none">- menneskets udvikling, herunder betydning af arv og miljø.- tilknytning, sårbarhed og resiliens <p>Kognition og læring:</p> <ul style="list-style-type: none">- Psykologiske forholds betydning for læring <p>Personlighed og identitet:</p> <ul style="list-style-type: none">- Medfødte forskelle <p>Neuropsykologi</p> <ul style="list-style-type: none">- Omsorg og hjerneudvikling <p>Der er læst ca. 95,5 normalsider i dette forløb.</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid 22 moduler
Særlige fokuspunkter	Faglige Lytte Læse Diskutere Almene (tværfaglige) Analytiske evner Overskue og strukturere
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde Individuelt arbejde Lærerstyret undervisning Virtuelle arbejdsformer

Titel 2	Skoleliv
Indhold	<p>Vi har i dette forløb arbejdet med forskellige perspektiver på hvordan man lærer noget. Vi har set på personlighedens betydning for læring og skolepræstationer: Perfektionisme, selvkontrol og personlig trivsel. Derefter stillede vi skarpt på opmærksomhed, perception og hukommelse samt motivation og læring i skolen med særligt fokus på kulturelle forskelle. Til slut arbejdede vi med social trivsel, gruppepsykologi og mobning i skolen samt betydningen af relationer mellem lærere og elever, herunder skæld ud, selfefficacy og mindset.</p> <p>Kernestof:</p> <p>Larsen, Ole Schultz, Psykologiens veje i-bogen, 2020: Personlighedspsykologi, https://psykveje.systime.dk/?id=p4831 (0,6 ns) The Big Five, https://psykveje.systime.dk/?id=p5664 (1,9 ns) Skumfidus-undersøgelsen om selvkontrol, https://psykveje.systime.dk/?id=p5089 (2 ns) Opmærksomhed, https://psykveje.systime.dk/?id=p5238 (3 ns) Perception, https://psykveje.systime.dk/?id=p5237 (Stop ved objektperception) (3 ns) Hukommelse, https://psykveje.systime.dk/?id=p5236 (8 ns) Rosenthaleffekten, https://psykveje.systime.dk/?id=c13267 (0,5) Stereotyper og fordomme, https://psykveje.systime.dk/?id=c11564 (3 ns) Solomon Asch, konformitet, gruppetænkning og gruppepolarisering https://psykveje.systime.dk/?id=p5535 (3 ns) Mobning: https://psykveje.systime.dk/?id=c12423 (2 ns) Von Thuns kommunikationskvadrant: https://psykveje.systime.dk/?id=p5449 (2 ns) Behavioristiske læringsformer, https://psykveje.systime.dk/?id=p5294 (2,6 ns) Piagets kognitive læringsteori, https://psykveje.systime.dk/?id=c11718 (0,4 ns) Samspilsprocesser og zonen for nærmeste udvikling, https://psykveje.systime.dk/?id=p5291 (1 ns)</p> <p>Jensen, Charlotte T. og Katrine Quorning, Undersøgelser i psykologi, Ibogen: <i>Vil du have 100 kr. for at spille fodbold?</i> https://undersogelseripsykologi.systime.dk/?id=151 (3 ns)</p> <p>Klinge, Louise m.fl.: Skole uden skældud – hvorfor og hvordan, Dafolo, 2020, 116-131 (15 ns)</p> <p>Hansen, Helle Rabøl: Grundbog mod mobning, 10 forældreråd mod mobning, Gyldendals lærerbibliotek, 2005 (1 ns)</p> <p>Artikler:</p>

Christensen, Bo Karl, *Personlighed påvirker karaktererne mere end intelligens*, Videnskabs.dk, 2015 (3 ns)
Gymnasieelever er lige så stressede som de 20 pct. mest stressede voksne, Information, januar 2017.docx (4 ns)
Frank, Lone: Multitasking, *Hvor kom jeg fra?*, Weekendavisen, 2. marts 2012 (6 ns)
Andersen, Maria, Psykologiprofessor - *Sådan motiverer vi os selv og andre*, www.au.dk, 2012. (2 ns)
Kongpetsak, Susan Grønbech, *Ny reform - her er de 6 store forandringer af folkeskolen*, <https://www.sdu.dk/da/nyheder/tema/tema-klar-til-skolestart/6-forandringer-i-folkeskolen> (Besøgt 27.4.26) (3,7 ns)
Møller, Peter: (Udklip fra) *Tiktoks algoritme bekymrer eksperter – forsøger Kina at gøre vores børn dummere?*, <https://nyheder.tv2.dk/udland/2023-04-09-tiktoks-algoritme-bekymrer-eksperter-forsøger-kina-at-goere-vores-boern-dummere> (Besøgt 27.4.26) (2,4 ns)
Regeringen: *Børn og unge under 15 år skal ikke have sociale medier*, <https://www.digmin.dk/digitalisering/nyheder/nyhedsarkiv/2025/okt/regeringen-boern-og-unge-under-15-aar-skal-ikke-have-sociale-medier->, 7.10.25 (Besøgt 27.4.26) (1 ns)
Analyse, *God stemning i klasseværelset er afgørende for børns læring*, Børns Vilkår 2013. Side 1, 5 og 6 (3 ns)
Hannibal, Jette_ *Self-efficacy - Banduras teori om motivation*, www.emu.dk, 2012 (4 ns)

TedTalk:

Dweck, Carol: *Developing af Growth Mindset*, 2014 (1,5 ns)
Duckworth, Angela: *Nøglen til succes? Viljefasthed*. April 2013 (1 ns)

Supplerende stof:

Fokus på det praksis og anvendelsesorienterede:

TV-udsendelser:

TV2: *Presset Ungdom*, del 2, 2023 (6 ns)
A Class Divided (udklip), You tube. (3 ns)
DR: 9.z mod Kina, afsnit 1, 2013 (8,5 ns)
DRTV: *Mesterhjerner: Hukommelse*, sæson 1, episode 3 (4 ns)
DR1: *Mit liv med mobning*, 2013 (3,5 ns)

YouTube klip/videoer:

The Marshmallow test, you tube
Clive Wearing - The man with no short-term memory
Kofod, Jette: *Særlige forhold ved digital mobning*, <https://bornsvilkar.dk/skolepres/> (besøgt 27.4.26)
Growth Mindset Video
Growth Mindset vs. Fixed Mindset
Solomon Ach, *Konformity experiment*, You Tube
RSA: Pink, Daniel: *The surprising truth about what motivates us*. 1. April 2010.

Andet materiale:

	<p>Børns Vilkår: (Udklip af statistisk materiale): Tryghed ved at lave fejl, afhænger af antal venner, https://bornsvilkar.dk/skolepres/ (Besøgt 27.4.26)</p> <p>Personlighedstest Hukommelsestest</p> <p>Berørte kernestofområder:</p> <p>Kognition og læring Psykologiske, sociale, digitale og kulturelle forholds betydning for læring, motivation og hukommelse Perceptionens og tænkningens betydning for menneskets forståelse af sig selv og omverdenen</p> <p>Socialpsykologi: Social adfærd, gruppepsykologiske processer og social indflydelse Kommunikation i sociale sammenhænge og på digitale medier Stereotyper, fordomme og diskrimination</p> <p>Personlighed og identitet Personlighed (Big Five) Individuelle forskelle i livsstil og håndtering af udfordringer, herunder (studie-) stress.</p> <p>Der er læst ca. 102 normalsider i dette forløb.</p>
Omfang	Anvendt uddannelsestid: 25 moduler
Særlige fokuspunkter	Kompetencer, læreplanens mål, progression Faglige Diskutere Selvrefleksion Almene (tværfaglige) Analytiske evner Overskue og strukturere Sociale Samarbejdsevne
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fagprogrammer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde Gruppearbejde Lærerstyret undervisning Virtuelle arbejdsformer

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Titel 3	Livets Udfordringer
Indhold	<p>Vi har i dette forløb arbejdet med et udsnit af livets udfordringer: Først har vi haft fokus på stress og coping på arbejdspladsen samt betydningen af indre og ydre faktorer i den forbindelse: Herunder personlighed og identitet i det senmoderne samfund. Derefter arbejdede vi med kriser og katastrofer.</p> <p>Eleverne har til sidst i små grupper stillet skarpt på selvvalgte udfordringer i livet og på denne måde arbejdet projektorienteret. Følgende emner blev taget op: Utroskab, kærestesorg, børn og skilsmisse, sorg ved dødsfald i familien, alkoholisme, vold i parforholdet, barnløshed og fertilitetsproblemer, omsorgssvigt. Da pænsu her var individuelt og selvvalgt, er det ikke angivet nedenstående.</p> <p>Vi har været omkring følgende teorier, begreber og undersøgelser:</p> <p>Stress: Akut stress og kronisk stress Ydre stress faktorer: Holmes og Rahes sociale belastningsskala: Livsforandringer Arbejdspladsens krav Krav-kontrol modellen Indre stress faktorer: Henrik Høgh-Olesen: Personlighedstyper: Forsigtig-risikovillig Optimalt stimulationsniveau Martin Seligmans Attributionsteori: Pessimistisk og optimistisk forklaringsstil Identitet som stressende i det senmoderne. Akutte og kroniske kriser Johan Cullbergs kriseforløb PTSD Coping. Voksenlivets Kriser</p> <p>Kernestof:</p> <p>Larsen, Ole Schultz, Psykologiens veje i-bogen, 2020: Stress https://psykveje.systeme.dk/?id=p5559 (1 ns) Akut og kronisk stress: https://psykveje.systeme.dk/?id=p5574 (2 ns) Stress: Et samspil mellem ydre og indre faktorer og livsforandringer, https://psykveje.systeme.dk/?id=p5573 (2 ns) Ydre faktorer, stress på arbejdet, https://psykveje.systeme.dk/?id=c12531 (2 ns) Indre faktorer: Personlighedstyper og forklaringsstile: https://psykveje.systeme.dk/?id=5573#c12529 (3 ns) Fra industri arbejde til service- og menneskearbejde: https://psykveje.systeme.dk/?id=c12523 (6 ns)</p>

	<p>Coping: https://psykveje.systime.dk/?id=p5806 (3 ns)</p> <p>Den forsigtige og den risikovillige type: https://psykveje.systime.dk/?id=4852 (1,6 ns)</p> <p>Perspektiver på menneskets dobbelthed: https://psykveje.systime.dk/?id=4851 (4,2 ns)</p> <p>Erik Eriksons teori: https://psykveje.systime.dk/?id=5422 (1,1 ns)</p> <p>Kenneth Gergen teori (Sociale areanaer og det multible selv) og Anthony Giddens teori (Identitet som et refleksivt projekt): https://psykveje.systime.dk/?id=5419 (3,6 ns)</p> <p>Kriser og kollektive katastrofer, https://psykveje.systime.dk/?id=p5576 (0,5)</p> <p>Kriser: https://psykveje.systime.dk/?id=p5590 (3 ns)</p> <p>Posttraumatisk belastningsreaktion, https://psykveje.systime.dk/?id=p5588 (2 ns)</p> <p>At komme over krisen, https://psykveje.systime.dk/?id=p5587 (2 ns)</p> <p>Voksenlivets kriser: https://psykveje.systime.dk/?id=5488 (8,1 ns)</p> <p>Supplerende stof:</p> <p>Fokus på det praksis- og anvendelsesorienterede</p> <p>Munk-Petersen, Trine, <i>Trafikubeld giver sår på sjælen</i>, Berlinske.dk, 06.09.2013.docx (3 ns)</p> <p>Nielsen, Kjeld Slot, <i>Er stress virkelig vores egen skyld</i>, Lokalavisen Aarhus, 2014.docx (0,5)</p> <p>Udklip fra Benarroch, Jane_ <i>Den individuelle strejke</i>, Weekendavisen, 2014.docx (2 ns)</p> <p>Poulsen, Morten: <i>Jeg bliver aldrig som før</i>, Ekstrabladet, 10.10.1998 (2 ns)</p> <p>Kortfilm:</p> <p>Hvad er traumer, Dansk flygtningehjælp. https://vimeo.com/17838894</p> <p>YouTube:</p> <p>Bobby Zachariae om stress (3 ns)</p> <p>Stresstest - Test din stress</p> <p>DSB -- STRESS TUR / RETUR</p> <p>Berørte Kernestofområder:</p> <p>Personlighed og identitet</p> <ul style="list-style-type: none">- identitet og personlighed- individuelle forskelle i livsstil og håndtering af udfordringer- Stress og coping. <p>Der er læst ca. 56 normalsider i dette forløb</p>
Omfang	14 moduler

Særlige fokus-punkter	Faglige Lytte Læse Diskutere Selvrefleksion Almene (tværfaglige) Analytiske evner
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning/virtuelle arbejdsformer/projektarbejdsform/anvendelse af fag-programmer/skriftligt arbejde/eksperimentelt arbejde Gruppearbejde Individuelt arbejde Lærerstyret undervisning Virtuelle arbejdsformer